

Šolska delarna v Krškem prav dobro napreduje pod vodstvom učitelja g. Flor. Rozmana. Razven navadnih metodiških sestavljenih izdelkov so naredili učenci tukajšnje meščanske in ljudske šole mnogo tujih hiše (gnezdic) in raznih učil. Posebno meščanske učenci so po načrtu učitelja g. J. Bezljaja izdelali raznovrstne lesene like za geometriško oblikoslovje ter modele za projekcijsko in perspektivno risanje. — G. F. Rozman poudarja nekatere v risanju bolj izurjene učence tudi v rezbarstvu.

Amerikanski vzorni vinograd krške meščanske šole se pod marljivim in spretnim vodstvom učitelja dr. Romiha prav lepo razvija, tako, da bode že letos tretjina 85 arov obsegajočega vinograda obdelana in z ameriškimi trtami zasajena. Pretekli teden so bili tudi tu trije izkušeni vinogradniki iz Bizeljskega, ki so učili meščanske učence ameriškane trte z našimi požlahtniti. Na Bizeljskem so se te poskušnje dobro obnesle in so lansko leto že pridelali par sto hektolitrov vina na ameriškimi trtah.

Analfabeti v Avstriji. Pri zadnjem štetju so našli, da 24 odstotkov vsega prebivalstva ne zna ne čitati ne brati. Po glavnih mestih so ti odstotki zelo različni. V Bregencu je namreč le 1% analfabetov, v Inomestu in v Pragi pa že 2%, na Dunaji 5%, v Gradcu 9-13%, v Celovcu 10-12%, v Ljubljani 16-42%, v Trstu 19-14%, v Lvovu 35-7%, v Černovicah 52-33% in v Zadru celo 58-68%. Vidi se torej, da je na vshodu in jugu monarhije še strahovito mnogo analfabetov.

Velikonoč v tem stoletju bode l. 1893. dne 2. mal. travna, l. 1894. dne 25. sušca, l. 1895. dne 18. mal. travna, l. 1896. dne 5. mal. travna, l. 1897. dne 18. mal. travna, l. 1898. dne 10. mal. travna, l. 1899. dne 2. mal. travna in l. 1900. dne 15. mal. travna.

Holubova razstava v Pragi. Slavni afriški potovalec bode privedel to leto razstavo svojih zanimivih zbirk v Pragi in sicer v gorenjih prostorih bivše deželne razstave. Deželni odbor in mestni zastop gresta slavnemu češkemu rojaku na roke in tudi narod češki se bode gotovo skuzal.

K ljudskemu štetju. Civilno prebivalstvo Ljubljanskega mesta se na podlagi najnovejšega štetja in z všteti in inovenci po mestnih in predmestnih farah tako razdeli, da šteje stolna fara 3811 duš, Sentjakobska 5671, Šentpeterska 7756, Frančiškanska 6998 in Trnovska 4088.

Na Francoskem ima vsaka normalka, tako se imenujejo učiteljska, svojo kovačnico, uizarnico in kemični laboratorij, dalje ima učiteljske tudi šolski

vrt, knjižnico in vadnico. Učitelji izbirajo se iz ljudskih učiteljev, ki so že dalj časa kot taki delovali in potrebne skušnje usposobljenosti napravili. Za te skušnje določuje naloge naučni minister sam in imenuje tudi izpraševalno komisijo. Istotako se izbirajo nadzorniki. Od 1880. leta imenovani nadzorniki so bili več kot polovica ljudskih učiteljev, drugi so bili učitelji na učiteljskih. Pri ljudskih šolah so tudi hranilnice; 1890. l. so prihranili učenci 13 milijonov frankov.

Podoba Kristofa Kolumba, ki je baje avtenčni, ima vojvoda Talleyrand v graščini svoji v Valencyu. Podoba ima podpis: «Hic est effigies Liguri miranda Columbi.» Za njeno pristnost so porok strokovnjaki. Ta slika bode razstavljena pri slavnosti štiri-stoletnice odkritja Amerike, ki se bode praznovala to leto.

Iz šole.* Učitelj obravnava 21. berilo druge čitanke: «Spodobno se obnašaj». V taistem je stavek: «Kadar kdo imeniten pride k tebi v hišo, pozdravi ga ter ponudi mu sedež. Kadar odhaja, spremi ga, in če je zvečer, posveti mu tudi». Ko je vso stvar dobro razložil, hotel se je prepričati, koliko so si otroci zapomnili, pokliče slednjič učenca ter mu pravi:

«Mati in oče sta šla od doma; sam si doma. Pri oknu sedi in vidiš, da pridejo proti hiši po stezi g. župnik. Povej nam ti sedaj, kaj bi naredil?»

Učenec (po kratkem premisleku): «Skril bi se!»

Učiteljica (med obravnavo nečega berila): «Riba živi v vodi. Katere živali še živé v vodi, Tonče?»

Tonče: «Žaba».

Učiteljica: «Kdo mi zna še kaj naštet? — No, Janezek!»

Janezek: «Majhni otroci.»

Zahvala. Visoki deželni odbor je podaril z odlokom dne 10. vel. travna št. 4165 za napravo ograje pri našem šolskem vrtu znesek 40 gld. iz deželno-kulturnega zaklada. Za to velikodušno podporo izrekata podpisana v imeni krajnega šolskega sveta najtoplejšo zahvalo.

Studeneec, dne 18. vel. travna 1892.

Francisek Trošt s. r.
nadučitelj.

Ivan Gams s. r.
predsednik kr. š. sveta.

*) Te in druge odgovore, katere še mislim objaviti čul sem deloma od drugih deloma sem jih sam doživel. Prvega mi je pravil g. T. P. v Č., drugega pa gđc. T. P. v G. — *Pis.*

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 143

m. š. sv. Na I. in na II. mestni deški petrazrednici v Ljubljani s slovenskim učnim jezikom je stalno popolniti po jedno novoustanovljeno učiteljsko mesto s službenimi prejemki, kakor jih zakon z dne 29. novembra 1890., dež. zak. št. 23., predpisuje mestnim učiteljem v III. plačilni vrsti.

Prošnje za ti dve službi, katere je vlagati predpisanim potem, prejema do 4. mal. srpana t. l. podpisano šolsko oblastvo.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani
4. rožnika 1892.

«Učiteljski Tovariš» izhaja na celi poli velike osmerke 1. in 16. dan vsakega meseca; ako je pa na ta dan nedelja ali praznik, izide dan poprej ali pa dan pozneje. — List stoji za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr. Udje «Slovenskega učiteljskega društva» prejemajo list za 2 gld. na leto, za 1 gld. na pol leta.

Spisi naj se blagoizvolijo pošiljati uredništvu v Ljubljano, Poljske ulice št. 9; naročnino pa prejema gospod Fr. Kokalj v Ljubljani na Bregu št. 16.

Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko.

Lastnik: Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani. — Tisek R. Miličeve tiskarne v Ljubljani.